Ji Belavokên Kovara Metîn
Hejmar((4))

REWŞEN

Seîd Yûsif

Diyarî bo giyanê mîra Botan

Rewşen Bedirxan

Ji belavokên kovara Metîn
Hejmar « 4 »

K.D.P

REWŞEN

S. Yûsif

Helbest - 2 -

INSTITUT KURDE de PARIS
• BIBLIOTHEQUE •

Çend têbînîyên giring

Em ji xwendewaran û Mîrê tenbûrê lêborîn dixwazîn ku me hinek guhartinên biçûk di rênivîsara dîwana wî de kirîne, ev jî her ji bo baştir bê xwandin û Kurdên bi zarên dî di axivin tê bigehin.

1. Cînavê kesê duwem (tu) bi çar forman hatibû nivîsîn, me du hêlan (T'; Tu), herwesa tu= çu= hîç.

2. "Tu wê" bi formê (tê) hatibû nivîsîn, me kire (T'wê) ji bona rontir û aşkira tir be.

3. (Narê) û (Nanî), me kirin (na'rê) û (n'anî), ew jî bo diyar kirina binekoka wan ku na herê û ne anî ye.

4. Me dest ne da (go) , ku bi pirranî li şûna (ku) hatîye.

5. Pêvîyatîya helbestê hinek kurt kirin fer kirine, ji wan:

J'= ji

M', mi= min

'M= em

'Z= ez

D'= di

L'= li

T'= tu

Pêşgotin

Demê hêja Diyar Doskî, ji min xwastî, ku ez pêşgotinekê ji dîwana stiranên S. Yûsif re binivîsim, du dilîyê ez girtim, ji alîyekîve ez şad bûm ku navê min di gel helbestên Mîrê tenbûrê bê çapkirin, ji alîyê dîve sam û tirsa wexera cîhaneka nû ez girtim, lê, li dawîyê min pê danî ser tirsê û gote xwe: Lawo herre û netirse, dîwan peyvên ji deng û tenbûrê rût kirîne... Helbestên wî li ser berperan nivistîne, evca hêdî - hêdî min xwe berda nav cîhana Mîrê tenbûrê û her gavek bi hezar rawestiyana min havêt, lê diser hindê ra qirrika min ew bê dengîya min divîya têk dida û digel kak Zekerîya bihevre digot:

Oy Felek ji boyî çi
Te ez hiştim ji hevala
'Emrê min çardeye ez
Xuya dikim mîna kala

Û pêra bîranîna kolîcê û guhdarî kirina kasêtên Mîrê tenbûrê vejîneve û digel aşopa min davkêş bûn û gotina biraderekî hate bîra min dema gotî: Erê hûn nabêjine min, em dê ezmûna serê salê bi

Se'îd Yûsif kin yan bi noşdarîyê?

Eha îro jî ez bendewarê hunermendîya Mîrê tenbûrême û demê ez dibînim, ev helbestên lîrîkîyên nazik, her ji dilê wî derketine, S. Yûsif hêj mezintir lê dihêt...

Derba li min xe
Bera 'z birîndarê te bim
Min bi êşîn
Hema ku ez li cem te bim
Ne şerme ez
Bimirim ji derdê evînê
Min bi kuje
Bera'z mirîyê bejna te bim

Hosa tenbûra melûl û xwejen ji heparê hunermendî vedirije nêv wujdana her kesî, û bi evînek nazik, bi sozek Kurdewarî dinya hemû evîndaran digire û ew sitema li dilên evîndar di hête kirin, dîlanek sofîyane di gerdûnîde peyda dike...

(Ez wê)
Ji bîr nakim bi se'et û gav
Di bûrî, li min nakî silav
Sê sal ew qas hez kirin
Tev hate ji bîr kirin
Bi evînê em hatin naskirin

Ew evîn çû av û av

Ev evîna dilên mezine ku dijwartire ji her kesekî û xwe gorî kirineka berdewame di evînê, bi xwede, ku gelek nêzîkî sofîyên rojhelatîye, hindî dilber, evîndarê xwe bi êşîne, evîndar pitir xwe dihavêje deryaya evînê û xwe têde di fetisîne û taku ebed dil dimîne warê wê evînê û kesek dî napejirîne...

Tu d' nava dil deyî
Dil evîndare, dil evîndare
Heya go tu heyî
Ev dil ji bo te, xweş cî û ware

Lew evîndar dikeve ber zordarîya dinê, û dilber, gulek geş di dilê pîr û evîndarde dimîne...

û her bi tenê S.Yûsif, di bêje:

Ez pîr kirim ew ma ciwan

Ev pîr bûna leşî û ciwan mana evînê (dilber) pêre digel gotina me ya selal (serî) tê.

S.Yûsif ji alîyek dîve, wekû komeka evîndarîyê, cîhanek romantîk ava dike û dibe ser kêşê evîndaran... Xerîbîya ebedîya wî, evîna paqija ebedîya wî, warek dî li dinyayê di afirîne:

Xerîbim ez kesî nasnakim
Bê hevalim, bê dost û birakim
Kesek tune ez li cem rûnim

Kes nîne vî dilî pê şakim

Ev havî bûne ji dinyayê ber bi ava kirina Yotopiya evîndaran (lê digel ji bîr nekirina rastîya jiyana rojhelatî...):

Bû êvar roj l'me çû ava
Lawiko de'm herin malê
Ba rabû l'me tê xunave
Şêrîna dilê m' delalê
Wê bi gerin li me dê û bave
Xwestîme j' bo kurê xalê
Va ez herim bişyê silava
Ne bêje kesî çûme balê

Herwesa Mîrê tenbûrê alîyê civakî û doza gelê Kurd ji bîr nekirîye.. Newroz pîroz kirîye, pesinên pêşmeregan kirîne û jin û zarokên Kurdan jî bêbar nekirîne, ku tevde panoramayek jiyana meya îro pêk di îne

Newroz cejna mey mezine
Hevalo werin dîlanê
Evro cejna gelê mine
L' her çar parçên Kurdistanê

Paşî gazî pêşmergeyan dike:

Pêşmergene, pêşmergene
Hûn şêrgelê gelê xwene
Kurdistanê di parêzin

Bi cerg û xebat û hêzin

Em tev bi qurbanî wene

Li dawîyê di bêjim xwezîya wê rojê ku, daxwazîya S.Sûsif bi cî hata û Ala rengîn me hildaba jor, hîngê da qedrê qelem û hunera bi sedan yên weka S.Yûsif Bi hata zanîn.

Dr. Fadilê Emerî

Duhok

Felek

Oy, Felek ji boyî çi lê
Te ez hiştim ji hevala
Emrê min çarde ye ez lê
Xuya dikim mîna kala
Carek tenê mirada min
Wey Felekê te b' cî n'anî
Ê'ne ji kul û ji derdan
Ev dilê min her dinala

***

Oy Felek ji boyî çi te
Mirada min te b'cî n'anî
Maldarî ji ba min çû lê
Feqîrîyê l'cem min danî
Van hevala ji bîr kirin
Teva pişta xwe dida min
Van xwedîya bi carekê
Ez firotim bi arzanî

***

Oy Felek van kul û derdan
Ez pîr kirim li vî warî
Ez kêm ketim.ê' bikevê
Kes tu cara nayê arî
T'ez kirim çîroka devê
Van netuwan ey Felekê
Divê dunya pir mezin de
Ma tu tenê bi min karî

Li hev nayêm

E'b' tere l'hev nayêm tu carî
T' maçekî nedê min ji lêva
Pora tey reş wek şeva tarî
Ma ne ezim gurikê şêva

***

Piştî te dî tu bi min karî
T' ez kirim wek kalê birê ve
Keç hebûn bihtir ji hezarî
Kê dil revandî ji te pêve

***

E' j' te dixeyidim tu zanê
Çimkî li cem min tû buhayî
Te nadim bi malê cîhanê
Wa piçûka b'mire gihayî
M' ne xeyidî j' bo ramûsanê
Mi j' te di xwest û te nedayî
Derewînê bê soz û civan
Tu mi d'kujî tu b'mi ve nayî

***

Te bixwe çi j' min divê bêje
Li ber çavê m' tu bûyî horî
J' te dilê min wa keça hêja
Rihê minî şerîn bi gorî
Bo te ez bûme weke gêja
Çimkî ev dil l' min dikî zorî
Çîroka min b' tere dikrêje
Bê silav jî hê tu dibûrî

Ronahî

Ronahîya van çava ronahî
Bo çi dibakim dilber ti nayî
Ma ne bi te ez dibînim
Ji bo te ez har û dîn im
T' ne yara min î nehayî

***

Zanê gava ti dûr dikevî
'Z dînim heyva çardeh şevî
Bo te ez kûr- kûr dinalim
Ez evîndarkî bê halim
Berê xort bûm vaye kal im
Ta sax im ji dil dernakevî

***

Xwedê mirad b'cî anîba
Û zikek têr ba û yek birçî ba
Ti razaba l' ser van zenda
Me pars kirba li va' gunda
Ez bimeşîya û tu li benda
Bere em bê war û cîba

Ez vê xemlê

Ez vê xemlê li xwe nakim
Ez va çavên reş kil nakim
Ta Kursistanê bistînim
Heyfê ji dijmin hilînim
Nû ezê dilê xwe şakim

***

Telyê xwe nakim bi hine
Nakim destê xwe bazin e
Ta welat azad bibînim
Dijmin bi zor jê derînim
Nûka dem û dewra min e

***

Ez girênadim kemberê
Heya go roja min werê
Ji roja xwedê ez dame
Bo welat ez canfida me
Pêşmerge me l' her deverê

Dîl û jar im

Ez dîl û jarim
Ne dîn û har im
T' delalê min î
Ez evîndar im

***

Dildarê gul î
Dermanê dil î
Tu xweş bilbil î
Û ez gulbehar im

***

Şev pir dirêj e
Bûm weke gêja
Carek tu bêje
Bo te şiyar im

***

Dê were rayê
Bo çi tu nayê
Dikevim tayê
B' qîr û hewar im

Jina Kurd

Jina Kurd im pirr bi deng
Mi deng daye li cîhan
Bi serbestî dikim ceng
Rizgar dikim Kurdistan

***

Ez pirr bawer im ji xwe
Û nalîna wî di b' hîzim
Ez navê welatê xwe
L' ser dilê xwe dinvîsim

***

Bi hêrz im mîna şêr im
Şêr dimînim ez ev jin
karim kevir bihêrim
Ji min ditirsî dijmin

***

Li gel mêr diçim serbest
Dad'kevim meydana şer
Nema dimînim bindest
Dijmin j' welat dikim der

***

Bere xelk zanibin baş
Ez zanetir im ji wan
Tu car namînim li paş
Bûme jîr û xwendevan

Tu ciwan î

Tu ciwan î tu ciwan î ciwan î
Awir dijwar î ji tîr û kevan î
Pir ji te hizdikim
Divim te j' bîrbikim
Û dilê mi d' bêjî
Dilbera m' kanî

***

Tu hêjayî tu hêjayî hêjayî
Ewrê m' reş û tarî tu dikî sayî
Bi te gulîzerê
Bihna min tê derê
Ez divim tu werê
Çi b' kim tu nayî

***

Tu delal î tu delal î delal î
Carek bizane go ev dil dinalî
Te 'z pîr û kal kirim
Te j' derda barkirim
Te ez talan kirim
Ax l' min û l' halî

Ez xezal im

Ez xezal im ez xezal im
Bi nazî l' mêrga diçêrim
Pirr delal im pirr delal im
L' kê binêrim dil dihêrim
Ciwan b' şewq û şemal im
Lê dîsa ji dil dinalim
Ji kerbê lawik bê hal im
Ne dibêjim ne diwêrim

***

Tim şiyar im tim şiyar im
Lê xew bi çavê min nabê
Nema karim ez nikarim
Ma wê halê min çawa bê
Ji vî gundî tu car narim
Bi evîn im bi hewar im
Derd û kula ez dixwarim
Her divim dilê mi şabê

***

Ez çi bêjim ez çi bêjim
Newêrim bikim dengînî
Tu d' bê lal im tu d' bê gêj im
Kî li dil bikê mizgînî
Herdem hêstira dirêj im
Evîndar a wî ji mêj im
Mi d' go ez dila dibrêjim
Wî dil biraşt bi evînî

Bejna te

Bejna te zirav e
Rîhan a bi av e
Işqa te agir e
Va ez ketim nav e

***

Te d' bînim li tarê
Wa gula biharê
Hêstir têne xwarê
Ta ro diçî ava

***

Di xewde dibînim
Go te j' xwere tînim
Bo te har û dîn im
Gewrê ne j' niha ve

***

E' l' bendî te mame
B' gorî wa çava me
T' zanê 'z çawa me
Go d' bînim wa çava

Şahê Cejinan

Şahê cejna û şahî ye
Rêça cengê danî ye
Nîşana kurdatî ye
Ronî bo rizgarî ye
L' ser şopa te dimeşim
Agrê te her gurrî ye
Newroz me b' te xwe naskir
Herkes zanê Kurd kî ye

***

Azadî hate welat
Roja te tac da serî
Roja nû li me hilat
Dijmin bi tirs dinerî
Ji wan çavê ' tey fere

Ber mêvan vebû derî
Bijî bijî her bijî
Şahê cejn û şahî ye

***

Ew navê teyî şêrîn
Her kesek dihilînê
Ew taca teyî zêrîn
Bi azadî bi mînê
Bi te em serfiraz in
Dijmin her dikê şînê
Bo te em canfida ne
Şahê cejn û şahî ye

***

Bi xebatê kawa hişt
Welat tev bibê buhişt
Ji hezkirina hesinker
Dil bi carek bûne mişt
Ev dijminê bê zirav
Ji tirsa wî xwe di kuşt
Cejna Kurda newroz e
Şahê cejn û şahî ye

Derba li mi xe

Berba li mixe
bere 'z birîndarê te bim
Min bi êşîn
Heme go ez li cem te bim
Ne şerme ez
Bimrim ji derdê evînê
Min bikuje
Bere 'z miriyê bejna te bim

***

Kerr û gêj im
Ma kî heye bi halê min
Ez pir dêşim
Te agir berda rihê min
Dil û sewdan
B' teve mane girêdayî
J' kêre bêjim
Li ba teye dermanê min

***

Besî min e
Gu her sibeh l' te binêrim
Wek te tune
E' l' dinê çiqa bigerim
Rê û rêwan
Ji ber min hatine girtin
Dil b' tere ye
Êdî ezê bi kû ve herim

Hinê

Lawo nazik im
B' xwedê nazdar im
Bo te ranazim
Herdem şiyar im
Tu were rayê
L' min were rehmê
Ez evîndar im
Ne dîn û har im

***

Tu carî nakim
Xewa va şeva
Dil di şewitê
Agir pê dikeve
Xelkê bîhistî
J' te hezdikim ez
Bo te ez bûme
Çîroka l' ser deva

***

Ji te pêve lo
L' bîra m' tune ye

Dilê min dêşê
Derman l' ba te ye
Were mi b' xwaze
Lawo 'z ya teme
Herkes dizanê
Dil l' ser te heye

***

Delalo carek
Were civînê
Da tu bi çava
Halê m' bibînê
Derdê m' giran e
Xew b' çavêm nabê
Divê mi b' xwazê
An bi revînê

***

Lê lê lêlê lê
Lê lê lêlê lê
Gul û gulşang a
L' ber dilê minê
Terkate nadim
Heya mirinê
Herkes ser dînê xwe
Tu yara minê

Hêvîdar im

Ez hêvîdar im
Ji te narînê
Ez birîndar im
Tu m' ne êşînê
Ez evîndar im
Bo te şêrînê
Bi te nikarim
Tu mi d' helînê

***

Ez pirr dinalim
Û dikim gazî
Ji vê evînê
Ev dil ranazî
Tu were ser min
Carek bi nazî
Ji komê qîza
Dil te di xwazî

***

Şerme ji bo te
T' nayî rayê
Bûme êsîr
L' vê dunyayê
Ramûsanek
J ' te di xwazim
Dikim û nakim
Tu li ber nayê

Kezya bihûne

Kezya bi hûne *di rex mi de rûne*
Vî dilî şa ke *j' êşa dibake*
û birîn vebûne
Bûm e har û dîn *j' van qîzê derwîn*
Gelek xwînşêrîn *J' vî dilê paqij*
j' destê mi çûne
Erê z' giran im *b' soz û civan im*
J' te re şivan im *wa xezala min*
Wek te çê ne bûne
M' gemî derbas kir *m' zerî xilas kir*
Nûka m' xwe naskir *ev heval û dost*
Tev l' rabûne
Me navê nalîn *ey xweş nazelîn*
Lê me d' vê hêlîn *b' keskirnê raxin*
Û b' gul û beybûne

Ji bîr nakim

J' bîr nakim b' se'et û gav
D' bûrî l' mi nakî silav
Sê sal ew qas hezkirin
Tev hate ji bîr kirin
B' evînê 'm hatin naskirin
Ew evîn çû av û av

***

Sê sal li gund man cîran
Ji işqa m' xwe kir şivan
Bo xatrê bêbêrîyê
Em rûnin l' ser kanîyê
B' çîrokê evîniyê
Bistînim çend ramûsan

***

B' kû de çûn soz û civan
Çima soz bûne arzan
Ka şevbiwêrkê biha
Tev j' bîr kirin niha
Dîn bûm b' mi ve negiha
'Z pir kirim ew ma çiwan

Xezala kendala

Keç xezala kendala
Ez bûm nêçîrvan
Mame l' dûv bi sala
Bi tîr û kevan
L' serê van tehta
Dil dima reht e
Min xezal ne girt
Bûm êsîr, kovan

***

Xezala min gelek
Ew dûr di bezî
Ew nayê girtin
Bi ax û xwezî
Bimînim şiyar
Şevên germ û sar
Heye rojek ew
L' min bibê mêvan

***

Bê sebr û hedanim
Û na cê ji bîrê
Ma ez nêçîrvan im
Diçim nêçîrê
Ev demek dirêj
Mame kerr û gêj
Ji destê min çû
Çendî m' xefk vedan

Xerîb im ez

Xerîb im ez kesî nas na kim
Bê heval im bê dost û birak im
Kesek tune ez li cem rûnim
Kes nîne vî dilî pê şa kim

***

Xerîb im ez li vî welatî
Ev çi sal bû b' ser mi de hatî
Di barkim ez pirr bi şewatî
Dengê m' naçê dengê kes na kim

***

Welat nego çima çûyî
Kurê te me dayka mi tuyî
J' te dûr bûm tu bêtir şêrîn bûyî
Ta ez heme ti car te j' bîr na kim

***

Welatê m' tu biha û giran î
Welatê m' tu bûka cîhan î
Felekê min bi vir de anî
Ez yê ku xwe ji te dûr na kim

***

Di xwazim tu herdem ava bî
Tu dayîka xwenda û zana bî
Azad im te serî hilda bî
J' xebatê re ez xwe kêm na kim

Sêvê

Lê lê sêvê sêvê sêvê
E' b' xulam a dev û lêvê
Ez pirr şa dibim difirim
Gava tu tê mi t'axêvê

***

Sêva min sêva xelatê
Zerya min awir şewatê
Her tûyî gula civatê
Şeva tarî stêra şêvê

***

Tu j' navê xwe şêrîntir î
Min weke te nedî zerî
Te na bînim dikim girî
Şewqa te wek tava hîvê

***

Carek te li min pirsî ba
Ji evînê dil tijî ba
Rih didim te min karîba
Wa şerbeta piştî şîvê

***

Sêva min ji dara sêva
Mi jê hiskir bi darêva
Min kes navê ji te pêva
Pordirêjê gaz û nîvê

Destê m' berde

Destê min berde lawiko
Wê me bibînin
Gundî û cîran bi carek
Li me bi kîn in

***

Destê min berde heyran
Wê b' kin dengînî
Geleka ji wan ne dîtî
Ax tu evînî
Wexta me d' bînin weke
Tu tîra l' wa xînî
Ji qehra dîn dibin ew
Berê j' xwe dîn in

***

Sozek mi da te ji soza
xwe venagerim
Gava te d' bînim di firim
Bê çeng û perim

Gava tu bandikê divim
Her car ez werim
Dinya nedîtî b' gotina
Pirr me d'êşînin

***

Go min û te bibînin
Carek li ba hev
Wê rojê li me reş bikin
Tarî weke şev
Ezê te êxim çavê xwe
Û l' te bidim hev
Heger me hev dû kir bere
Agir b' xwe xînin

Firotina mast

Heger hûn Kurd in bi rast
Bere jin ne firoşin mast
***

Ev keçên wek xezala
Mast d' gerînin li mala
***

Malek nîne bê zilam
Jin tev de bûne xulam
***

Jin ji bo karê malê
Ne deynê qûtê salê
***

Mêr çêbûye ji bo kar
Jin jêre xweş bindar
***

Ne bi firoşê mast û dew
Mêr bikê qebqeb wek kew
***

Xem nakê pîrekin pîr
Ku bifroşin mast û şîr
***

Bê kes û pîrebî bin
Zarokên wan sêwî bin
***

Ev karê pirr tamsar
Bere ji me re nebê kar
***

Ne layîqê jina ye
Ew kar karê gêncaye
***

Bera keç tev bi xwînin
Neçin mast bi gerînin
***

Ev liştên ha û tiştê dî
Merov ji ber dikê fedî
***

Keç xemilî wek bûkê
Mast d' gerînê li sûkê
***

B' çavkî dî l' xwe meyzînin
Van adetan hilînin
***

Kurd çêbû ye bi başî
Ne bimînê li paşî

Hêvî

Hêvî Hêvî Hêvî Hêvî
Ev sê sal mame li hêvî
Pirr ji sêva ez hez dikim
Tu bi xwe mîna sêvî

***

Çavê min li bejna teye
Wek gula l' nav bexçeye
Dilkî min tenê heye
B' tere dikim bi nêvî

***

Min divê ji te nîşan
Wa delal a rih û can
Mane bê hiş û sewdan
Yek car tu min naxêvî

***

Çavê m' tim l' te d' gerî
E' b' tere nabim serî
Ne tu d' kenî ne digrî
Ma tu bê dev û lêvî

Min dilê xwe

Min dilê xwe da te
Gava mi hij te kir
Te 'z firotim arzan
Te çû yekî xwe kir
Piştî te bê bextê
M' evîn l' xwe tobe kir

***

Te b' serê m' sûnd dixwar
Te d' go b' wî zimanî
Kesî dî j' te pêve
Şa nabê bi vî canî
B' carkî te 'z j' bîr kirim
Te mi l' bîra xwe nanî

***

Sê çar salê temam
Mi b' tere derbas kir
Piştî min te mêr kir

Nûka min tu nas kir
Te m' l' bîra xwe nanî
Û pere bi mi' xelas kir

***

Keçê te 'z xapandim
Û derdê min gelek in
Hêvîdar im heval
Henekê xwe b' te kin
Tu b' kevê bin desta
Tu mêr li hev nekin

Xanî

Ê' xanî li min vala bû
Ew gava yara m' winda bû
Keç hemî bi min dikenîn
Neyarê min bi min şa bû

***

Ti çûyî te b' xwe re dil bir
Cana min te 'z hiştim li vir
Kanî ew maçê wek şekir
Zehrê min j' ber wa ziwa bû

***

Ti çûyî te b' tenê hiştim
Cana min tev de biriştim
Evîna te ez di kuştim
Ax ax mala m' xira bû

***

Dibakim bi dil şewatî
B' tenê mame l' vî welatî
Tu çûyî canê t' ne hatî
Mejyê min tev de bela bû

***

J' ber çav xwe nede alî
Dilê min bo te di nalî
Keçê t' mi neke vî halî
Rindê ma m' wilo di va bû

***

Weke dîna diçim û têm
Sewdanê min va ma ye kêm
Bêjin kanî sebra dilê m'
Ew ronîya va çava bû

***

Dê were li ba min rûne
Li nava gul û beybûna
Birînê dil tev vebûne
Bayê vê işqê nû rabû

Hatim taxê

Ez carekî hatim vê taxê
Mi' dî yarê cila di raxê
Min kir silav li bejna zirav
Dil û sewdan birin wê çaxê

***

Ew roja wê ez nas di kirim
Wê ez bê çeng û per di kirim
Wê ji bîr na kim ta bi mirim
Ta 'z bi kevim binê vê axê

***

Tim nexweş im li nav livînê
Çavê min qet xewê na bînê
Yar jî gelek li xwe dişkînê
Dilber ji xwe di xwe der naxê

***

Pozbilind û gelek bi paye
Rehim di dil de qet nema ye
Mal nêzîke ew jê xuya ye
Carek riya xwe bi mi naxê

***

Ez carna l' hember di sekinim
Di bêjim ez ji xwe mezin im
Ez gelek cara di pesinim
Lê divê yek ji me xwe daxê

***

Tu bi mi re neke berberî
Evîn wilo qet na çê serî
Ev paye bûna ha gulperî
Rindê kes tiştekî b' ser naxê

Fincana qehwê

Min qehwek vexwar
Û min falek vekir
Falê go hewar
Te çi bi xwe kir
Gava t' cûyî xerîbîyê
Yara te çû yekî xwe kir
Min serî hejandî li ber
Min bawer kir û mi ne kir

***

Ez çûm nav mala
Mi pirsa yarê kir
M' dî malek vala
Pîrê tevnik çê kir
Dan yekî kal e
Ji dêla nextê kir
Ji ap û xala
Bi ya dê û bavê kir

***

Ez çûm serê gir
M' dest kire kêlekê
M' barandin hêstir
Li ser çav belekê
Xwedya zor lê kir
J' bo pera pêlekê
Wan dest jev qut kir
Xayînê Felekê

Yara min

Yara min bejin ziravê
J' te dikim ez lave lavê
Di xwazim bi te re rûnim
Ramûsan çiye min navê

***

Bi ştexile l' te bihsînim
Evîndar im bo te dîn im
Xwe d' wan çavê te de d' bînim
Li her demê li her gavê

***

Min divê tu rûnê l' hember
Ji bo bihna min werê der
Li ber çavê min here wer
Wa ordeka l' nava avê

***

Ez hewceyî dîtna teme
Di helim wek mûm û şime
Malxirabê ez gune me
Çima l' min na kî silavê

Dotmam

Li bendî te'z mam û mam
Şêrîna min wa dotmam
Mi tu xwest û bav ne dam
Û ez jêre na bim xulam

***

Pir te d' xwestin ji bavê
Her te di go mi navê
Ez ketim rê wê gavê
Baş bû bi te ve giham

***

J' riya te der na kevim
Te di bim ez na revim
J' dil û can ez te divim
Te nadim kesî keç'am

***

Em ji hev nayên şûştin
Em mirov j' hev re pişt in
Bo te xwe didim kuştin
Ji xeynî te l' min heram

Sozdil

Xewka min nayê
Sozdilê ciwanê
Bi şev û rojê
Havîn, zistanê
Mi j' te hez kir ye
Te j'xwer' di xwazim
Dilberê, rindê
Memik şemamê

***

Tu j' bîra m' na çê
Û te ji bîr na kim
Û ez ê vî dilî
Zeryê b' te şa kim
Di nalînim ez
J' êşa di bakim
Çav l' te d' gerînim
Dîtin dermanê

***

Di mînim şîyar
Şev pirr dirêj in
Her dû çavê min
Hêstira d' rêjin
Ez, te heval in
Dostê ji mêj in
Dê were rayê

***

Destan dirêj ke
Wek evîndara
De 'm şa bibin lê
L' bin sîka dara
Wê l' dil behar bê
Û dunya bihar e
De 'm dila şa kin
Û çêkin dîlanê

Zerya min

Zerya min bi nav û deng e
Rû weke hevrîşmê peng e
Rind û can pirr dilovan e
Kirasê lê b' sê çar reng e

***

Bejna wê wek tayek rîhan
Kezyê wê wek fetlê maran
Her ku ew ji min tê xuyan
Bi min jê hatî û çeleng e

***

Min wê dî sewdanê m' firand
Dilê min li dûv xwe gerand
Evîn di dil de wê çand
Ez bûme miryê wê hingê

***

Rû weke rojê û bidê der
Ronî dikê ew seranser
Memik b' hev re dikim şer
Kember li wê noqa teng e

***

Başe hê ez ne bû me dîn
Kezeba min wê kirye xwîn
Belê wilo xweşe evîn
Dil bi hev re dikin ceng e

Keç bi xwînin

Keçan tev bidin xwendin
Ta ku ew bibine jin

***

Ewê bibin xwendevan
Û bibin zane û dilovan

***

Wê bibin jîr û şiyar
Her xebatê bikin kar

***

Bi rastî wê bibin jîr
Tev bi bawerî û bîr

***

Bi ziman û weke şêr
Wê xwe bidin pişta mêr

***

Bo çi rûnin ew li mal
Bê ziman û kerr û lal

***

Welat her divê xwendin
Bo em navê wî hildin

***

Kur bi tenê ew ne bes
Bibin xwendin hemû kes

***

Keç û kur û hûr û gir
Ma çi j' xwendinê çêtir

***

Bibin Dektor û Hozan
Bibin şa'ir û rêzan

***

Ta ku bibê kebanî
Wê her tiştî bi zanî

***

Bere tim bi xwînê baş
Bo ew ne mînê li paş

***

Dibê j' me re kêmanî
Keç xwendinê nizanî

***

Ew dema çû pirr dirêj
Me jin kir bû kêm û gêj

***

Bidin pêşî riya xweş

Wê nekin pişt perda reş

***

Hûn xwendinê bi kin bar

Me j' we re got hezar car

***

Keç herin dibistan a

Gênc hemî tevî wana

***

Bo jina Kurd herê pêş

J' bo welat bibê şûrkêş

***

Ev jinê jîr û zana

B' tenê bê xwendin mane

***

Welat her divê xwendin

Ji keç û xuh û kur û jin

***

Li Kurdistana rengîn

Kurd bi serbestî bijîn

***

Zûtir bê rizgarkirin

Kurd bêtir bê naskirin

Li ba min be

Li ba min be neçe dûr
Dînim gava tu dûrî
Birîn bêtir dibê kûr
Evîn l' mi dikê zorî

***

Tu diçî ji ber çava
Ez tu kesî na bînim
Heya ro diçê ava
Bi şev ji xwe ez dînim

***

Em wek gul û beybûn in
Hey xwedê bo min hiştî
Ger bi hev re di rûnin
Nadim bi sed buhiştî

***

Raje destê min canê
Bo ev dil hew bi nale
Em herin Kurdistanê
Welatê bav û kala

Tu li alîkîyî

Tu bi xwe li alîkîyî
Dunya tev li alîkî ye
Tu j' rihê min şêrîntirî
Ê te j' min bistînê kî ye?

***

Ji xwe bêtir mi hij te kir
Min rih û can li ser te kir
Te dilê m' parçe parçe kir
Her parçekî li cîkî ye

***

Rih j' tere dikim gorî
Dilbirîn im t' textorî
Tu b' xwe wek gula sorî
Her pelekî b' zerîkî ye

***

Tu ji paya xwe dakeve
Bo ev dilê min rakeve
Tu çîroka hemû deva
Tu weke gulperîkî ye

Ji bîrê na'rê

Divim te ji bîr bikim
Tu ji bîra min na'rê
Divim tu ji dil derê
Dilê mi jî nikarê
Te dilê min dihişt
Te ez hiştin bê pişt
Ezê li te bibûrim
Lê xem nakê vê carê

***

Tu j' ber çavê min diçê
Heyv diçin te na bînim
Sebra min bê te nayê
Tim bi qîr û nalînim
Derdê min pir giran e
Soz li bate neman e
Me b' hev re sozek da bû
L' ser soza xwe di mînim

***

Were destan bide min
De 'm bibin weke berê
Ev rih bi gorî te bê
Tu ji vê rê vegerê
Berê em dost û yarin
Evîndarê kevnar in
Û navê me bela bibê
Zerya mi l' her deverê

Cîranê

Ev sibiha te bi xêr
Cîranê wa cîranê
Were de 'm qehwê vexun
Em rûnin li eywanê
Derdê min pir giran in
Lê tu kes pê nizanê
Va ezê j' tere bêjim
Bi tembûrê û stiranê

***

Ew dema em zaro bûn
Bi hev re em dilîstin
Me pir ji hev hez dikir
Li her cîy di bihîstin
Va tu bû çardeh salî
Va salê mi jî bîst in
Ku bav te bidane min
Minê ev rih bi danê

***

Wê roja te ne bînim
Weke li ser agir im
Tu dibê qey ez dîn im
Heme ji xwe na mirim
Dema tu xuya dikî
Ji işqa ez di firim
Tu wan destan bide min
Zeryê û rindê û ciwanê

Min ban kiryê

Min ban kiryê li min fitilî
Li ber pê ket bisk û gulî
Min xwestya dil jêre bêjim
Zimanê min l' hev herbilî

***

Ev dil dagirtî gotin e
Tu d' bê gewrê hay jê tune
Derdê min gelek mezin e
Evîna wê ket vî dilî

***

Çawa ya dil jêre bêjim
Ji ber evîna wê gêj im
Bo wê hêstiran di rêjim
Carek b' mi re na ştexilî

***

Çi bikim ji vê keca ciwan
Dilbirîn im tuyî derman
Evîn bûye derdê giran
Wê danîye ser vî dilî

***

Xwezî carkê b' gota bile
Wê şa kir bane ev dile
Bejin weke şaxa gule
Di biharê de xemilî

Bexçekî çêkim

Ezê bexçêkî çêkim
Tev de nêrgiz û şilêr
Û j' te re ava bikim
Xanîkî dûrî bajêr

***

Bi carek cam û mermer
Li ber derge cotek şêr
D' nav peryê ni'ama de
Tu raze l' ser textê zêr

***

De 'm bibin wek mem û zîn
D' evînê de du stêr
Rû wek heyva l' çardeha
Bidê der b' xêr û bêr

***

Her dem tu l' ber çava bê
Xwe di bînim dînemêr
Tu jî wek ciwanîkê
Di nava dil de biçêr

Nadim nadim

Nadim nadim terkê nadim
Zendan li zendê te badim
Dilbirîn im bi evîn im
Bo çi b' tenê bê mirad im

***

Li vî warî l' vî bajarî
Her tu bo min dost û yarî
Dil xemgîne ne sotîne
Wa ronîka şevê tarî

***

Dilê m' kule j' derd û kula
Evîn ji nû ketye dil e
Em di nalin pir bê hal in
Bêjim ka dil bêje bile

***

Dilê m' cane dilovan e
Bo çi derdê min giran e
Di vêm şa bim bi te ra bim
Bo te mame bê sewdan e

***

Bê te çime sewdan nema
Aşiqê wan çavên te me
Tu soz bide bona xuda
Dildara te ez bi xwe me

Dil evîndar e

Tu d' nava dil deyî
Dil evîndare dil evîndar e
Heya go tu heyî
Ev dil ji bo te xwes cî û ware

***

Tu kanî wî destî
Dil bi evîne dil bi evîne
Bûm çerm û hestî
Miradê b' cî bîne miradê b' cî bîne

***

Carekî wer cem min
Li ba min rûne li ba min rûne
Mejî û sewdanê m'
Ji bo te çûne ji bo te çûne

***

Lê go kî çi bêjê
Destê m' j' te nabê destê m' j' te nabê
Lê bejin dirêjê
Dunya l' mi rabê dunya l' mi rabê

Rojek ji rojan

Rojek ji rojan
Te soz b' mi re dan
Rojek sersalê
L' te bû me mêvan
Ev dilê bi evîn
Tev de bû birîn
M' rojê xweş nedîn
Wa keça ciwan

***

M' evîn ne dî bû
Lê bûm evîndar
Xelk tev di razin
E' d' mînim şiyar
Tu kes nizanî
B' êşa vî canî
Awir l' mi danî
Mame birîndar
Ji bo te hewar
Sed carî hewar

***

Dunya şêrîn bû
Bi min hawîr dor
Yarek mi çêbû
Weke gula sor
Gul bi stirî ne
Dest dikî xwîne
Te b' xwe dil nîne
Te dil bir bi zor
Te b' xwe dil nîne
Te dil bir bi zor

Pêşmerge

Pêşmerge şêrê' l' meydanê
Li dijmin di kin fermanê
Di parêzin Kurdistanê
Pêşmergene pêşmerge

***

Ew bazên serê çiya ne
Yekê wana b' sed mêra ne
Bo welat ew canfida ne
Pêşmergene pêşmerge

***

Bi şev bi roj ew ranazin
Di cengê de teyrê baz in
Welat serfiraz di xwazin
Pêşmergene pêşmerge

***

Tên kuştin serî hildayî
B' xwîna xwe dikin ronayî
Li ber gêncê nû gihayî
Pêmergene pêşmerge

Bû êvar

Bû êvar ro l' me çû ava
Lawiko de 'm herin malê
Ba rabû l'me tê xunav e
Şêrînê dilê m' delalê
Wê bigerin li me dê û bav e
Xwestî me j' bo kurê xalê
Va ez herim bişyê silava
Ne bêje kesî çûme balê

***

Bû dereng şev l' me bû tarî
Carek dî t' kare m' bibînê
Li min û te xunav dibarî
Û ax ji derdê vê evînê
Bav wê l' mixê bira b' neyarî
Wê diya min derda hilînê
De z' herim mala xwe b' kubarî
Ji te pêve kes mi nayînê

***

Bi tere soz va ezê rabim
Bême vir her du heftî ya
Ezê b' xwe cîranê xema bim
Te derdê vê işqê dîtîye?!
J' te pêve j' kesîra nabim
Delalê dilê min xeynî te kî ye?!
J' tere me divê b' te şabim
Te nadim bi koma xwedî ya

Cejna te

Cejna te pîroz
Her sal bi xêr û xweşî bê
Sala bê newroz
Li Kurdistana rengîn bê

***

Bi helbest û stiran
Li her cîyî seyran
Ala me bê hildan
Tim bi kêf û şahî bê

***

Bi ceng û xebat
Azadkin welat
Cejna me ku hat
Rihê min bi gorî bê

***

Em bibin serbest
Weke me dixwest
Na mînin bindest
Riya me tarî bê

***

Bibin xebatkar
Rêrast û ne xwar
Bimînin şiyar
Da m'rada me bicî bê

Xanim

Xanim xanimê wey xanim
J' vî navî pêve nizanim
Va ezê bêm te b' xwazim
Îşev l' mala we mêvan im

***

Em cîran in tu l' hemberî
Dilê min bûye du kerî
Min tu dîbû roja berî
Hêjî bê hiş û sewdan im

***

Lê ew bavê te, te nadê
Dilê m' ji dev te bernadê
Lê emê bighin miradê
E' b' xwe ê rojê giran im

***

Tu j' min dûrî dimînim dîn
Dil bi carek dibê birîn
Wek gula av jê bê birrîn
Ez bi derdê bê derman im

***

Bera ji min nebin nextê
Min ne êşînin bê bextê
Lêv şekirê sing paytextê
Li ber te ez bê ziman im

Ezê bakim

Ezê bakim Kurdistan
Ezê bêjim Kurdistan
Û dengê xwe hildim ji bo
Deng herê koma cîhan

***

Dengê xwe rakim bilind
Bo ez xuya bikim rind
Li her bajar û her gund
L' her ciyî bibim xuyan

***

Kurd hemî bibin leşker
Bi xwendin û ceng û şer
Roja nû l' me bidê der
Û ala d' ser mere sêwan

***

L' her ciyê em xuyabin
Divê ji xew em rabin
B' welatê xwe em şabin
Û derkevin ji bin destan

Serî deyne

Serî deyne l' ser zenda
Te b' çava tîr li min da
Takê rîhanê şkest
L' ber bejna tey bilind e

*   *   *

M' tu dî carek li tarê
Û hê tu j' bîra min narê
Te dil ber bi yek carê
Te tîr li ser û bin da

*   *   *

Bi gorî te xemrevîn
Canê ev rihê şêrîn
Kanî weke te kanîn
Şewqa te daye gunda

*   *   *

Bê te çi b' kim ji zêra
Ew qesr û qûnax pêre
Tu heyva l' nav stêra
Keç li ber dibin winda

Bendê

Hey Bendê Bendê Bendê
Lê lê Bendê
Te j' bavê te dixwazim
Cara çendê
Te nadê û her dimînim
Ez li bendê

* * *

Ezê l' dûv te bimînim
Ji bo te har û dîn im
Dimirim go te nebînim
Dilberê xweş lewendê

* * *

Bo wan çavên kilkirî
Çavên min dikin girî
Aqil ji serî firî
Çelengê b' zend û bendê

* * *

Tu ji xuda bitirse
Carek li min bi pirse
J' evînê bixwîn ders e
Reşrîhana li gundê

* * *

Tiştek ji me maye kêm e
B' xulama wan rûdêm e
Em hev bikin l' gundê me
Tev de herin govendê

Newroz hat

Dîsa Newroz hat
Welat di nalînê
Şer e l' ser welat
Çol sor e ji xwînê
Lê yekîtî karê
Ji dijmin bistînê
Kurd bi carek rabê
Wê jînê bibînê
Em ne berdin dijmin
Çav nabînê jînê
Xwendin û tifing
Wê her tîştî bînê
Ne em bi dev bêjin
Yê dî l' me bihisînê
Birîna me kûr e
Dermankin birînê
Em bi carek rabin

Kî karê me b' xînê
Welat biparêzin
Ji talan û brînê
Bera şûna gorran
Kurd cengê biçînê
Divê em Kurd hemî
Jev nekşînin kînê
Heya bi nevîyan
Rehmê l' me nayînê

Ji van gewran

Ji van gewra hez dikim
Esmerekê 'z kuştime
Bûm êsîrê evînê
Tu kes na bêjê çima

* * *

J' kê re bêjim vî derdî
Dil girtîye na berdî
Kê nasdikim l' vî erdî
Bo xatirê wê hatime

* * *

Dil d'êşê j' evîndarî
Kes li vir nayê arî
Ji ser rakê vî barî
Dilê mi pê d' werime

* * *

Ez mame heya niha
Kes bi mi ve negiha
Awirê esmera ha
Wek derbê şûr û rime

* * *

Bera te dil bisota
Her ez dîn im ji bo te
Carekê te bigota
Lawiko ez ya teme

Neke gazin

Neke gazin neke gazin
Lê lê dînê neke gazin
Mi j' te pêve kesek navê
Wa sorgula dest bi bazin
Ev qas şevên dûrî dirêj
Çavê m' ji kerba ranazin
Dil û aqlê m' her dû çavê m'
Rih û canê m' te dixwazin

* * *

Tu d' kê gazin çima
B' serê xwe ve li ber te me
Bi gorî te rihê şêrîn
Tu dil neke behra xema
Dunya l' serê m' wêran bibê

Tu j' mi reyî û ez j' tere me
Serî deynim ser wê kabê
Li bin dara l' devê çeme

* * *

Neke gazim xwe negrîne
Ez pê dêşim m' nelomîne
Hêstir ji çava dibarin
Wek tu tîra li dil xîne
Te b' dest kesî ve bernadim
Bi kêf raze û serî deyne
Kilê wan çavê te ez im
Kî karê te j' min bistîne

Hawar

Hewar hewar sed car hewar
Dost û heval li me bûn neyar
Dosta em j' xwe re firotin
Wan hevala standin Dînar
Wan xwe da ser tayê dijmin
Hevsar kirî mîna dewar
Dijmin jî her wan êm dikî
Bo talî li wan bibê siwar
Ji wan were bûne wezîr
Rojê j' Kurda dimrin hezar
Ji bo Kurda bidin kuştin
Xwe j' dijmin re dikin rêdar
Wilo j' wan re naçê serî
Çile diçê dibê bihar
Kurd tucar di wan nabûrê
Derba li wandê bê jimar
Wê wan bikê weke mişka
Lê bê kun û hin bê kiwar
Gelek şerme Kurd dirra bê
Xwe j' dijmin re dikê bindar

Dijmin jîre bi wî zanî
Lê jêre sist dikê hevsar
Ê j' meletê xwe re nebê
B' hinek dîre ew nabê yar
Lê sed xwelî l' serê wa bê
Wan xwe hişte bê cî û war
Rûreş bûn û her mane reş
Xwe sarkirin her mane sar
Dijmin li ber roja xwe ye
De pê l' wankê b' solê gemar
Kurd vê ji wan re nahêlê
Ew miletê mêr û şiyar
Gelek mîna wan kuştine
Teba her laşên wan dixwar
Kurd tucarî ji bîr nakê
Wê bighînê wana zirar
Wê wan bi dar ve bihêlê
Û her li wan xînê bi dar
Ne kuştî û ne raketî
Mîna van serxweşê xewar
Wek hestîyê devê kûçik
Ne derkevê ne herê xwar
Ji bo ew jî û hin mîna wan
Firotina Kurd nekin kar

Dilê melûl

Ev dilê melûl
Ev qas derd lê barbûn
Bilbil û şalûl
Tev li min guhdar bûn
Gava xelkê dî ez û gewrê dost
Mejyê wan firî tev de dîn û har bûn

* * *

Wa çi j' divê
Mane 'm evîndar in
Ranazin b' şevê
Em ê birîndar in
Wan j' hev hez dikir
Me d' go 'm du 'akarin
Dostên yekî j' wa
Dido sisê çar bûn

* * *

Heft sal b' evînî
L' dûv hev em diman
Me soz dabû hev
J' dil b' dev û ziman
Xêrnexwaza ne d' va
Me zor birbû ji wan
Divê riya han de
Em êsîr û jar bûn

Ez jî teba

Ez mirî bûm ne ji te be
Rihê m' gorî bejna tebe
Go tu sax bê ji mi reyî
Go tu bimrê ez jî teba

* * *

Rindê cara te dibînim
Ji bo wilo sax dimînim
Tim bi jînê ve dimînim
Bo ev dil bi te şa bibe

* * *

Ez dînbim yan ez serxweş bim
Yan bê halekî nexweş bim
Li ber çavê gelka reş bim
Her evîna te sebeb e

* * *

Bi şev nîne ji mire razan
Bi min qet na kevê hedan
Dil êsîr e nayê berdan
Her dem wê bi te hewce be

Tu derwîn î

Erê tu derwîn î
Tu pirr xwe dibînî
Dîse tu şêrîn î
Min weke te nedî
Tu pirr soza didî
Tu bicî nayînî

* * *

Te 'z hiştim li vade
Gewrê ne j' niha de
D' nav kul û derda de
Ji te ez dipirsim
Ez gelek bi tirsim
Ne gihim tu mirada

* * *

Min gelek hij te kir
Min rih li ser te kir

Te j' min bawer nekir
Tu pirr didî xapa
D' evînê de na be
Ne wilo ye lêv şekir

* * *

Nazik û nazdar î
Tu jî evîndar î
I' min bike guhdarî
Ji bo vê evînê
Tu mi ne êşînê
B' gorî hezar carî

Dil disekinê

Dilê m' bite di sekinê
J' ba min neçe rihê minê
Sê roja ez te nebînim
Ez tême halê mirinê

* * *

Bihna min bite tê derê
Na xwazim tu j' ba min herê
Çavê min tim li te d' gerê
Te nadim bi malê dinê

* * *

Go tu ji min dûr dikevê
Hedan nîne roj û şevê
Gerek to dûrbûnê nevê
Tu car mi nehêlî b' tenê

* * *

Tu j' ber çava winda dibê
D' mînim şiyar heya sibê
Balgî j' hêstira şil dibê
Ez dîn dibim j' bo te jinê

Ya dilê xwe

Ya dilê xwe j' mire bêje
Te ez kirim dîn û gêj e
Ez gerîyam pirr li dinê
M' nedî wek te rind û hêja

* * *

Rind û hêja noqzirav î
Dilê m' ji xeynî te navî
Tu tê bîra m' hemû gavî
Evîna te dil dibrêje

* * *

Dunya ber çavê m' tarî ye
Roja mi j' te heskirî ye
Sed textor li min civî ye
Teva go evîn ji mêj e

* * *

Vî barî ji ser mil hilê
Reşrîhanê qurnefilê
Tu carekî na ştexilê
Şermê ji ser rû bavêje

Em heval bûn

Ma ne em heval bûn
Tu d' ber mire diçî
L' mi nakî silavê
'M yar û evîndar bûn
Te dî ez kêmketim
Tu m' nas nakî vê gavê

* * *

Me b' hev re soz dabû
Sûnda me b' evînê
Em her du j' hev re ne
Ew tev de winda bû
Ma tu l'bîrê tînê
Ma keç tev wek tene

* * *

Ev evîndar tev de
Bi mirin û jînê
L' bendî hev dimînin
Ne kes kul û derda
Di dil de diçînê
Ne hev di xapînin

* * *

Ne demê derbaskê
Tu min ji rê bibê
Xwe l' mi nekî xwedî
Ne tu hew mi naskê
Li ser bextê tebê
Weke min tu nedî

Silav da

Silav da min dest bi dest
Pêre dilê min di xwest
Mi go j'tere dil û can
Tev ji tere bi qurban
Tu l' tevî bûyî serbest

* * *

Silav da destê m' hejand
Hiş û sewdanê m' firand
Wê nego m' ev xort êşand
Wê dî çavê min jê şkest

* * *

Tu li rihê min serbestî
Dil tu bibe bi wî destî
Bimrim bibim çerm û hestî
Baş wan destan bike darbest

* * *

Tu xezala l' berya jêr î
Tirsim gava tu l' mi d' nêrî
Xweş e ku tu l' dil biçêrî
Weke mêrga b' newal û best

Ez şêrîn im

Ez şêrîn im bi şêranî
M' şêrîn divê
Tu car nakim ji kerba wê
Xewa şevê

** * **

Mi dil dayê b' mive nayê
B' xwe nikarim
Wê-bixwazim nekin gazin
Evîndar im

** * **

B' kul û derd im derdê dila
Kes nebînê
Dil birîye wê kirî ye
Behra evînê

** * **

Divêm bînim dilbirîn im
Keç nezan e
Ji min dûr e birîn kûr e
Ew derman e

Ku mame sax

Kula di dil de veda şax
Te kor kirî li min ocax
Tiştê te b' serê min anî
Başe l' dinê ku 'z mame sax

* * *

Te hişt işqê l' xwe tobe kim
Bi wan her dû çavê te kim
Dil ji keçan re hew cekim
Mi li destan kirîye dax

* * *

Mi j' te hiskir hê ez piçûk
Bibim zava û tu bibê bûk
Singa te bajarê bi sûk
Lêvên te gezo û qeymax

* * *

Sebra min nayê bi tenê
Bêyî te wa şêrînkenê
Dest bavêjim wê gerdenê
Ji mi re dibê sebr û semax

Em bira ne

Bavo em tev bira ne
Heyran em tev bira ne
Em tev dikin xebatê
Dayka me Kurdistan e
Armanc jîna welat e
Dijmin baş bi vê zane
Kurd tev destan bidin hev
Kes nikarê bi wane
Hemî tevde bibin yek
Berê em canfida ne
Dijmin zanê bê em Kurd
Tev berê j' hev bela ne
Wê fermana me rakê
Wek gur xwe dadê wane
Çep û rast hemî Kurd in
Li ser vê riya hane
Gotinên we ne yek bin
Deng na gihê cîhan e

Kurd berê hemî yek bûn
Sed tişt heye nîşane
Dijmin me j' hev bela kir
Barê dijmin giran e
Yekîtî tenê karê
Kurda bidê xuya ne
Wê dijmin zû bi revê
Weke tîra kevan e
Kurdistan azad bibê
Ji destê ne tuwane
Ta ku ew rizgar bibê
Tê bidin rih û can e
Ala rengîn hildin jor
Ta ku herê asman e

Kofî Girêda

Kofî girêda
Hate ji wêde
Li ba mi rûnişt
'M ketin keyfê de

* * *

Sibê û êvara
Dikê heware
Bav bûye mare
Ketîye rê de

* * *

Ez dilmezin im
Ez wek hesin im
Hember d' sekinim
Ji îro pîde

* * *

Ez lavelavê
Nakim ji bavê
M' xeynî te navê
Dil te tîr lêde

* * *

Divê wê bînim
Wê ne xapînim
Bê jin bi mînim
Deh salê zêde

Li min negrin

Li min negrin
Derdê min gelek giran e
Yar xweşik e
Piçûk e û gelek nezan e
Go 'z nebînim
Li ber min mij û moran e
Roja bêşim
Zanibin keç ne xuyane

* * *

Keç piçûk e
Ne ketîye darê jine
Dil dêşînê
Ne xema wê dilê min e
B' mi nizanê
Ez kirim behrek mezin e
Û bîrê nabê
Go ez jê bikim gazin e

* * *

Bi wê dêşim
B' zarokê re ketimê
Lê dinêrim
Ta çavê min di qerimê
Birîndar im
Wek tu l' mixê derba rimê
Maçek nadê
Rih dixwazê û ez didimê

Behra evînê

Dil ketî behra evînê
Kes nikarê wî derînê
Bi şev e' stêra dijmêrim
Bo yarê werê civînê

* * *

Civan didê dikê derew
Dil li balê d' mînê gerew
Gumana min j' xwe ma ye ew
Ew jî bihtir mi d'êşînê

* * *

Wê ez kirim weke dîn e
Çav jê pêve kes nabîne
Ez çi bêjim feyde nîne
Her ez dikim girî û şînê

* * *

Ew bi carek j' bîrê narê
Hêstir ji çava di barê
Dil wek çûkê serê darê
Tim li halê xwe dixwînê

Bi dîtinkê

Bi dîtinkê mi dil da te
Wê dilê min ji xwe bi êşî
Mi dehvik li ber te veda
Ez di hatim ketmê pêşî

* * *

Ev dilê min ma li ba te
Wa çîçeka nav civate
Evîna te bi şewat e
Wa rinda bi gulk û rêşî

* * *

Wê sewdan ji serê derê
Li bextê te dilê m' werê
Ma go tu rajê xencerê
Dilê m' bigrê û bi qelêşî

* * *

Bo te j' bîrkim ez te nevim
Divê ji te dûr bikevim
Çiqa ji ber te direvim
Dil mi l' pey te dikêşî

Dev ji te

Dev ji te bernadim lê
Ta ku sax im ez li dinê
Ew gula ez avdim lê
Nahêlim tu kes biçinê

* * *

Li hêvya te dimînim
Go bibim kalek mezin
Ji te pêve nayînim
L' kû heye weke te jin

* * *

Gelekî min tu av da
Ta ku tu xweş pişkivî
Tu giha te nav da
Rû bû wek şana hingivî

* * *

Hêstir mi d' barandin
Di mam şiyar ne raketî
M' çavê xwe d' gerandin
Go tu ji min dûr diketî

Kezyê te

Kezyê te marê reş in
Dêmê te sorî geş in
Gotnê te gelek xweş in
De îşev rabe were civatê

* * *

Gotin weke hingiv e
Dejna te weke şiv e
T' ya miba wek min diva
Memkê te bûna sêvê xelatê

* * *

Mal û can ser te danî
Hêstir tên weke kanî
Mirada m' te b' cî n'anî
Te mala min lê birye mîratê

* * *

Di helim ez kêm dikim
Miryê keça xweşik im
Ez divêm dil şa bikim
Bi te dilberê awir şewatê

* * *

Ne te d' vê ne te navê
J' te dikim lave lavê
De m' zanîba wê gavê
Tu bûyî weke heyva sibatê

Bêrîvan

Hatim nav bêrîvana
Bêrîvan bêrîvan
Hatim bikim seyran e
Jê bistînim ramûsan

* * *

Hatim pêşya bêrîyê
Ji bo dîtna zerîyê
Bayê fetlê kezîyê
Ji mire kirin nîşan

* * *

Bera carek bi gota
Ev ramûsan ji bo te
Bera hew dil bi sota
Bi gorî wê dil û can

* * *

Çi xweş e bêrîvanî
Li çolê û vî zemanî
Keç hemî bên xuyanî
Yekê dabê te civan

Dîlber rindê

Dîlber canê rindê
Te hey ji xwe hebê
Ji bo kes tu carî
Keçê te j' rê nebê
Gelac li gundê me hene
Tev dijminê min û te ne
Û navên miradê me bibê

* * *

Çima dikin gazin
Em hev du di xwazin
Bi şev em ranazin
Heta fecara sibê
Gelac li...

* * *

'M hev bikin wê çikin
Em xort û keçik in
Lê go em hev bikin
Wê li dinê çibê
Gelac li ...

* * *

Dilberê bedewê
B'rîna dil bi kewê
Kêfa xelkê newê
Bera weke me bê
Gelec li...

Teyrê asmana

Gelî teyrê l' esman e
Ger hûn çûn Kurdistanê
Lawkê min şorişvan e
We ev kaxez bidanê

* * *

Ez dişyênim silava
Li hemû kurê bava
Yê welat dikin ava
L' dijmin dikin fermanê

* * *

Silav li wî û hevala
L' keç û kurên delal e
L' wan çiya l' wan newala
Ê b' xwînê tên avdanê

* * *

Ez ê piçûk d' lorînim
D' çavê wî de dibînim
Kurdistanê distînim
B' qurbanê Kurdistanê

* * *

Bê zarok tev gihane
Şêrê ji wan şêrane
L' bendî roja xwe mane
Bo dakevin meydanê

Çar jin

Gelek hene j' me dîn in
Ku çar jina ew tînin

* * *

Û serî dikin belayê
Weke dilê wa nayê

* * *

Ê di zewicê du car
Dibê bikê sisê çar

* * *

Bo xwe pir dikê derd
Yek anî ya dî berda

* * *

Pîr dibê dil d'êşînê
Ji bo çi jina tînê

* * *

Tu jê bikê pirsîyar
Bo çi te jin kirin çar

* * *

Wê bê yek jê ne baş e
Ya didûwê pir şaş e

* * *

Ya sisîya xopanê
Ya çara hinkî zanê

* * *

Jin dibin dijminê hev
Hero di xeyîdin tev

* * *

Divê ew bibê qazî
Yek ji wan nabê razî

* * *

Zarokê kevnê jar in
Zarwê ya nû neyar in

* * *

Piçûkê kevnê xwas in
Tazî û belegaz in

* * *

Ya nû bo wî çav û gav

Piçûk bi kinc û pêlav

* * *

Ya kevin dibê bê xêr
Ya nû timî b' zîv û zêr

* * *

Bo çi ev ser êsayî
Derda dikî peydayî

* * *

Bîne bi dil yek jinê
Dilxweş bijî li dinê

* * *

Paşî tê bibê poşman
Tê li serkê rih û can

* * *

Nebe kalek bê dinan
Bijî bi şahî ciwan

Ho yeman

Hoho yeman ho yeman
Mi dî qîzek ji Siryan
Du çavê reş nû kildan
Kezî wek fetlê maran
Di ber xwe re nû berdan
Hûr sedefin ew dinan
Qirik bi morî û mircan
Sing sipî berfa Zozan
Dema wê li min nerî
Hiştim bê dîn û îman

* * *

Mi dî keçek ji Ermen
Xwêdan mîna ava den
Çi sorboz bû ew gerden
Aqil ji rê bir bi ken
Destê m' girêda bi ben

Dilê min lê xist bi jen
Ew zêr û zîv û maden
Wek mermer e ew beden
Wextê gava li mi meyizand
Kirin pepûk û reben

* * *

Mi dî qîzek ji Aşûr
Pordirêj û gulîhûr
Awir tûjin mîna şûr
Dil dikê birînê kûr
Çi nêzîk û çi ji dûr
Noq zirvene sitûr
Mi hin sêv kiribûn tûr
Yek da min bi çûr û mûr
Dema wê li mi meyzand
J' bîra min bir wê tembûr

Nama Evînê

Min name bo te rêkir
Misk û ember mi pê kir
Û b' hêstirê va çava
Ez dişyênim silava
Berf û baranê lê kir

* * *

Ew nama kul û derda
Bihn rijandî bi serda
Ji bihna gul û miskê
Ji xuhdana berbiskê
Ew te b' avê de berda

* * *

Evîn te l' bîrê n'anî
L' min dikî sergiranî
Ew evîna wa sala
B' te bûye tirş û tale
T' agir berda vî can î

Ez ê çi b' kim

Ez ê çi b'kim ji malê dinê
Evîndarim dayê li minê
Lawik tê va min di xwazê
Li bextê we min bidinê

* * *

Ji zû ve ez li benda wî me
Ne sax im lê ez ne mirî me
Ger ew nebê gelo 'z kîme
Ew layîqê m' şengejinê

* * *

Evîn li min bû barê giran
Kes nizanê wa xuşk û biran
Go dinya tev bibê wêran
Terkê nadim ta mirinê

* * *

Ez ê çi b' kim ji zêr û pere
Tevde li min kul û keser e
Go mirada me bi çî were
Nû bihna min wêbê der e

Serê m' d'êşê

Serê min d'êşê
Nizanim çima
J' derdê evînê
Yan j' kul û xema
Ji xelkê were
Ez dîn û har im
Erê ez dîn im
Lê dînê te me

* * *

Ber xwe na bînim
Tim dibê tarî
Tu d' kê ronayî
Li vî bajarî
Tu ji min dûrî
Bo te ez d'êşim
Bê hiş di mînim
Hêstir dibarî

* * *

Li cem min rûne
kab li ser kabê
Tu ji min dûrî
J' xwe wiha nabê
Ew pora dirêj
L' desta b' alînim
Di xwazim carek
Dil bi te şa bê

* * *

Ez dînê te me
Tu j' dil dernayê
Derdê m' giran e
Dikevim tayê
Rindê tu j' mire
Derd û derman î
Mirada m' tuwî
Li vê dinyayê

Newroza Kurda

Tu gelek hêjayî
T' ronîya çavayî
Her sal û vî wextî
Bo wî tacî û textî
Kurd tev dikin şahî
Ew tac l' te pîroz bê
Newroza Kurda

* * *

Sersera tu hatî
Tu cejna welat î
Divê dîlan çê bê
Çi cîyê tu lê bê

Tu dikî ronayî
Ew tac l' te pîroz bê
Newroza Kurda

* * *

Kawa rêkek çêkir
Xebatê dest pê kir
Bi te m' serfirz in
Welat em di xwazin
Ala me hildayî
Ew tac l' te pîroz bê
Newroza Kurda

Min tu xweyî kirî

Min tu xweyî kirî
Dînê b' şîr û şekir
Min rihê xwe da te
Mi l' ber te tobe kir
Bû me êsîrê
Işq û evîna te
Te dil derman nekir
Nekir û nekir

* * *

Te çi ji min xwest
Min ji tere d'anî
Te tiştek neda min
Heme te d' go kanî
Min di go tu malî

T' kes û rih û canî...
Rih bû mi da te
Dil mi j' tere vekir

* * *

Ev sal di buwirtin
Ji te bi hêvî bûm
Çi d' hate serê min
Ez bi wê razî bûm
Her dem tu dil xweş bû
E' b' qîrr û gazî bûm
Ma m' tenê evîn dî
Hatim mi hij te kir

* * *

Ma li bendî te bim
Kubar heya kengî
Bo te çi bi mi hat
Meyzeke l' vî rengî
Gava em zaro bûn
Mi j' te hezkir hingî
Te d' agir de hiştim
Can mi çi b' xwe kir

Diyarî

Diyarî... diyarî
Mi dil j' ter kir diyarî
Ev şevê gelek dirêj
Tu ji bîra min na'rrî
Heger ez te newînim
Û birîna ne kewînim
Ez ê l' xwe heram bikim
Ax û ava vî warî

* * *

Diyarî... diyarî
Rû sorgula biharî
Go tu j' ber çavê m' diçî

Dunya tev dibê tarî
Heger ez te newînim
Û birîna ne...

* * *

Diyarî... diyarî
Tu rewşa vî bajarî
Mi evîn wilo nedî
Te dil kir parçe û parî
Heger ez te newînim
Û birîna ne.....

* * *

Diyarî... diyarî
Tu kes bi te nikarî
Bere tu m' bi' êşînê
Ne carek sê car carî
Heger ez te newînim
Û birîna ne...

Evîn bar e

Evîn bar e l' ser vî milî
Lê evîna te her tişt e
Agir pirr digrê vî dilî
Dîse l' cem min wek buhişte

* * *

Evîna te bi stirîye
Lê ez ê her ser bimeşim
Û yar ji te pêve kîye
Her dem bi te ez kêfxweş im

* * *

Tu were dilê min veke
Bê: çi heye û çi tunneye?
Ew bûye weke keleke
Maye li ser behra teye

* * *

Rojê min weke sala ne
Dema ez û te ji hev Dûr in
Tu li dil dikê talan e
Birînê dilê min kûr in

Bêrîvana Mihabad

Bêrîvana Mihabadim
Bi te dilxweş û azad im
Tu ronîya çavê min î
Te b' dunyayê tevî nadim

* * *

Ka destê xwe carek were
Li van gulê sorî zer e
Wê kul ji dil werin dere
Zenda li zendê te badim

* * *

Carek sozê bo min nadî
Ti j' boyî min xweş miradî
Ez Şêrîn im tu Ferhadî
E' jî aşiqê Ferhad im

* * *

Tu lawî û çak û giran î
Awrê çava li min danî
Dilbirîn im tu derman î
Bi te çendî ez dilşad im

Gul û beybûn

Xwezî ez bûba ne gul
Hero .li ser bihna te bane
Tu jî bûba ne bilbil
Carê te j' boy min xwendibane

* * *

Di çilmisim nabim geş
Pirr d'êşim dîtin derman e
Bila bi mînim nexweş
Lê go textorê min ti bane

* * *

Gelek cara tu dûrî
Lê dimînim b' hêvî û guman e
Rih dikim bi gorî
Go bi mi re te soz bidane

* * *

Bo te ez evîndar im
Û ez ketim nava nezan a
Ez bi dil nikarim
Û derdê min gelek giran e

* * *

Dil dev ji te bernadê
Em her dû wek hev gihane
Tev gehan miradê
Lo delal ez û tu mane

Çawa tê herê

Çawa tu herê
Mi l' vir bihêlê
J' kêre girêdim
Vê xeml û xêlê
B' kêre bikenim
Dil ji kêre vekim
Û bêjim kê lolo
Kî bêjê min lêlê

* * *

Çawa t'wê karê
Mi b' hêlê û herê
Lê nizanim kengî
T'wê l' min vegerê
Ez j' te hez dikim
Bihtir ji berê
B' carek dîn bûme
Lawiko vê pêlê

* * *

Go t' xuya nakê
J' xwe ez tunne me
Li her demê ez
Bi te hewce me
Rihê me yek e
'Z parçek ji te me
Gava tu d'êşê
Can didim ji dêlê

* * *

Bere 'z wek gulê
L' ber bihna te bim
Bo tu j' mire bê
Û ez ji tere bim
Tu mirada minî
Go b' te şa nebim
T'wê min veşêrê
B' desta rakî kêlê

Yabo çi çav

Yabo: çi çav li ser te ne
Ne wêrim l' te binêrim
Te 'z kirim reben e
Yanî qaşo ez mêr im

* * *

Yabo: Ê go l' te binêrê
T'wê l' dilê wî biçêrê
J derda xizêmzêrê
Hew karim bijmêrim

* * *

Yabo: B' çava tu d' meyzînê
Tu çokê min dişkînê
Dil pirr lê dixînê
Berê xwe dighêrim

* * *

Yabo: Gava t' xuya nakê
Dil wek dîna dibakê
Tu carek dil şa nakê
Ez wî bite dispêrim

* * *

Yabo: J' kula nikam rabim
Min divê bi te şabim
L' kesî ewle nabim
Û ez dil bi te dispêrim

Keçka Fille

Wa keçka Fille
Ya l' ser singê xaç
Bo xatrê Mesîh
Bide min yek maç

* * *

Roja min tu dî
Keçê bi wî xaçî
Dikim û nakim
Tu j' bîra m' naçî
Mi navê te l' ser
Dilê xwe kola
Were rehmê bike
Li min bi yek maçî

* * *

Roja min selîb dî
Keçê l' ser wê dingê
Memik dire'erîn
D' hatin mi bi cengê
Gava te l' min nerî
B' awirê dijwar
Weke tu bavêjê
Min berê tifingê

* * *

Roja yek şemê
Tu çûyî dêrê
Memik hêkê dilmê
Ruwê te ê xêrê
Çavê mi l' te ket
Mejyê min firî
Dilê mi da dû te
Wa selîbzêrê

Mi j' tere go

Mi j' tere go cara sedî
Tu car ji min neke fedî
Divêm her gav te bibînim
Ez têm tu xwe b' wê ve didî

* * *

Ez têr nabim ji dîtinê
Wa bihara dilê minê
Ez têm gula, wa gulçinê
Te navê hilm l' mi bidî

* * *

Mi navê te li ser dil kola
Dilê te bûye ji pola
Te ez kirim dînê çola
Yek xeber xweş mi j' te nedî

* * *

B' evînê em bûne heval
Ji derda dikim nale nal
Te 'z helandim ma ev bû hal
Tu li min dikî du bendî

Wer em dila

Were 'm dila bi hev bidin
Çawa tu jî herê werê
Her wê çavê te li mi bê
Her t'wê li dûv min bi gerê

* * *

Divê tu nekî gazina
Ev derdê min pirr mezin e
Çi tiştê bê serê min e
Sebeb tuyî xweş esmerê

* * *

Di dil de agir û pêtî
Nakim dengî ji fihêlî
Berxê tu rewşa welêt î
Miryê teme xizêmzêrê

* * *

Kesî nedî derdê dila
Wek mi j' misilman û file
L' ba min rûne û biştexile
Wê bihna min bi te derê

* * *

Dilê min soz dayê te ye
Sewdanê min bi tere ye
Heya rojek 'emrê m' heye
Dil ji vê rê venagerê

Min serê xwe

Min serê xwe rakir
Mi dî dîlber di tewîya
Memkê wê xuya kir
Weke rêka l' nav du çiya

* * *

Çavê mi li bejin û balê
Aqlê min ma bû li balê
Ew kiras erdê di malê
Dilê m' gelek pê d'êşî ya

* * *

M' nedî bû j' wê carê pêve
B' yek dîtinê dil ma pêve
B' wî zimanî b' her dû lêva
Silav da û şekir rijîya

* * *

Me çîrokê dil di gotin
Lê her tişt j' xwe nayê gotin
Di go dil nayê firotin
Dilê m' kesî ne kirîye

Ferhad û Şêrîn

Ne Ferhad û Şêrînê
Ne Memê Ala û Zînê
Zehmet nedîtin wek me
Kes vî derdî nebînê

* * *

Ne bi roj û ne bi şev
Çavê me naçin ser hev
Kezeb û dil helyan tev
Ax ji derdê evînê

* * *

Em ji kê bikim gazin
Dermanê dila b' xwazin
Ne şerm e em ne razin
Ji ber êşa birînê

* * *

Em ji xweda b' hêvî ne
Mirada me bi cî bîne
Me j' vî agrî derîne
Xweda tu me dibînê

Nekin gazin

Ji dijmin nekin gazin
Em heqê xwe bi xwazin
Çav neşkînin ji cengê
Em Kurd tev teyrê baz in

* * *

Em nevîyê Kawa ne
Nav û nîşan xuya ne
Dayka me Kurdistan e
Bi wê em serfiraz in

* * *

Ê ku xwîna me d' mijî
Hêja ew me di kujî
Lê Kurd wê rabê û bijî
Birîndar qet ranazin

* * *

Ez ê bikujim dijmin
Ko kî bikevê ber min
Wan di kuşt zarok û jin
D' birin gustîl û bazin

Keça dilovan

Rûniştim bin dara bîyê
Min dî keçek dilovan
Mi xwe berda çûm pêşîyê
Min jê standîye nîşan
Ev dil di xwazê şahîyê
Divê em bikin seyran
Bi çav im ketim tarîyê
Ronî ji te bû xuyan
Mi dehv veda l' ser kanîyê
Bo te bûme nêçîrvan
Dilê min hat û ketîyê
Te ez didîm pirr nezan
Bûm mîna korê camîyê
Bûm lalek î bê ziman
Pêl dihatine gemîyê
Ji vê behra bê îman

Nikam bikim şivantîyê
Minê xwe kirba şivan
Ji evîna te zerîyê
Mame bê hiş û sewdan
Sê sal mame l' hêvîyê
Hêstir li min bûn arzan
Ya dilê xwe min gotîyê
Wê dî derdê min giran
Go îro li binya çbyê
Xorto mi b' tere civan
Vena gerrim ji vê rîyê
Ez di dim soz û peyman

Porr dibê kom

Por ku dibê kom
L' ser sera sêwan
Go dibê gulî
J' xwe nayê pîvan
Erê kubarê
J' dil nabê çarê
Dil tev birîne
Tuyî jêre derman

* * *

Ça ez girtim
Li pey xwe birim
Te dilê m' birişt
Kubar ez mirim
Û hê sebir nayê
Bêyî wa her du çavan

* * *

Ew dil winda ye
Tu rê naçinê
L' dor gulê stirî
Wê kî biçinê
Sê ro ne bînim
Tême mirinê
Nexweş im bo te
Bîne j' mire sêvan

Tu b' hisnê

Tu b' hisnê bûyî b' nav û deng
Tîre çava ew tên bi ceng
Navêje min tîrê şewat
Te ez kûştim qîza çeleng

* * *

Lêvê te şekir dirêjin
Gulyê te gelek dirêj in
Mijgul li ser çava gêj in
Dêm sor, sipî ev bû du reng

* * *

Te nebînim ro l' mi meh in
Derdê min ne neh û deh in
Çavê tey reş pirr fereh in
Bera ji min ew nebin teng

* * *

M' tu dî, dîn bûm ji wê rojê de
B' şev te d' bînim di xewnê de
Mi dil da te xencer lê de
Bike rehmê l' mi bû dereng

Min tobekir

Min dilê xwe da te
Gava mi hij te kir
Te 'z firotim arzan
Te çû yekî xwe kir
Piştî te bê bextê
M' evîn l' xwe tobe kir

* * *

Te b' serê m' sûnd di xwar
Te d' go b' wî ziman î
Kesî dî j' te pêve
Şa nabê b' vî can î
B' carkî te j' bîr kirin
Te mi l' bîra xwe n'anî

* * *

Keçê te 'z xapandim
Û derdê min gelek in
Hêvîdar im heval
Henekê xwe b' tekin
Tu b' kevî bin destan
Tu mêr li hev nekin

* * *

Ev çend salê temam
Mi b' tere derbas kir
Piştî min te mêr kir
Nûka min tu nas kir
Te soz biçî n'anî
Te pere b' mi xelas kir

Heyfa çava

Heyfa çavê reş belek
Ketye destê nezan a
Lê çi bêjim ey felek
Mêr ne layîqê wan e

* * *

sorgul ne ya hova ye
Û ne b' qedrê wê zanî
Jêve kerbeş xuya ye
Sorgul nabê xuyan î

* * *

Bi kotek wê dane mêr
Digrî sibî û êvarî
Xwedya qirik da ber kêr
Agir li wan di barî

* * *

Yek weke te delalê
Yekê zana di xwazî
Bo weke bûka salê
T' xwedî bikî bi nazî

Qamişlo

Qanişlo bajarê evînê
Ciyê govenda û civînê
Heger tu bi xwe evîndar î
Li wê ye dermanê birînê

* * *

Keçê wê tev de pirr ciwan in
Xortê wê hemû dilovan in
Kalê wê tev mêr û giran in
Jinê wê wek zêrê l' xizînê

* * *

Bi şev tê de kesek ranazê
Ji dîloka û govend û sazê
Her kesek şahîyê di xwazê
Here tê kêfçîya bibînê

* * *

Derî di vebê li ber mêvana
Û bicî tînin soz û peymana
Lawê wê wek şêrê çiyane
Her kes welat li bîrê tînê

EV E EV E

Ev e ev e ev e
Ya 'z wê divêm ev e
Ji bîra min naçê
Ne b' roj û ne b' şev e

* * *

Sed qîzî bidin min
Bi wan qayîl na bim
Li ber dil şêrîn e
Wê nadim bi teva

* * *

Gazin mi jê heye
L' mi na pirsî carek
Çi b' serê min werê
L' cem wê weke hev e

* * *

Mi dil jêre raxist
Bi gul û beybûn e
ketye dilê mi de
Û ji dil der nakeve

* * *

Tê nêzîk bi nazî
Divêm wê bigirim
Destan dirêj dikim
Ew ji min di reve

* * *

Di xwazim giran bim
Hebkî xwe ragir im
Go dûrî min herê
Dil pey wê di keve

Civan bide

Civan bide û herava dehlê
Dûvre ez ê bêm
Natirsim ez go te b' revînim
Tu mi nebîne kêm

* * *

Ji bo te ez karim
Xwe b' kim canfide
Heskirina te pirr
Ketîye dilê mi de
Go malê min hebe
Minê li te bide
Dil bû mi da te
Kulîlka devê çêm

* * *

Bê mal û mewdan im
Bav di xwazê next
Divê te bi firoşî

Ew bê soz û bext
Li dûr meyze nakê
Û l' pêşketina wext
Zanê tu min divê
Û ez pirr te divêm

* * *

Ji revandinê pêve
Tu rê ne xuya ne
Bê pere te nadê
Bavê te ne j' wan e
Ez ê te b' revînim
Û ew tenê derman e
Ji bîra min naçê
Çav û lêv û dêm

Ox Yayî

O...ox ox Yayî
Qenc û xweş l' te hat
Go t' ketî vî halî
Wey lê l' te nema yî
De b'la wilo l' te bê
Ji êşa tu bi nalî

* * *

Bavê te payî
J' kesîra nehiştî
Wey lê tu nema yî
Wî tu ji xwere kuştî
Ew pera nas dikê
Nizanê tu tiştî
Tu jî xwar û marî
Tu bê ber û piştî
Bera tu maldar bê
T'wê çi b' kê j' wê malî

* * *

Çend cara bi car
Di hatim xwazgînî

Ew bavê tey har
Dilê mi dişkînî
Awir te d' veda
Te d' go tu l' mi b' kînî
Ew mêrê te kir
J' Mirr nabê mizgînî
De îdî binale
Û bigrî hezar salî

Min Qedehek

Min qedehek ji desta vexwar
Lê wê ez dîn dikirim du car
Çarek bi vexwarna qedehê
Û cara dî jî b' awirê dijwar

* * *

Heta nîvê şevê pêre rûniştim
Xwe kir dilê mi'de bê sewdan hiştim
B' gotnê evînî b' carkî ez kuştim
Nema di razim her dimînim şiyar

* * *

Çi şevek xweş min pêre derbaskir
Û çend qedehê meyê b' hevre xilas kir
Ez ketim halekî min hew xwe nas kir
Mi b' xwe re ji bîr kir bû ferek guhar

* * *

Ew rojê wilo xweş gelo ma wê b'ên
Tev evîn û şahî û sorgulê bi bên
M' nizanî evîndar ecêb pêde tên
Ez evîndar im dimînim birîndar

Kurdê nemir

Ey Kurdê başî nemir
Kal û pîr û keç û kur
Em Kurd hene sî milyon
Ma kî heye j' me bêtir
Carek bînin bîra xwe
Va dijmina çi b' me kir
Welat kirin çar parçe
Her dijminkî parçek bir
Bi hezara j' me kuştin
J' xeynî ê j' nêza dimir
Em tu carî ne d'revîn
Me jî ji wan di kuşt pirr
Dihatin me ew bi top
Bi tankan û balefir
Em bi xencer û tifing
Me pirr kuştin bi kevir
Cara zora me di çû
'M di bûn ji berê çêtir
Mêranî bo Kurda ye
Çi li vir û çi li wir

Ji Kurda divê xebat
Ne l' dijmin bikin nifir
Divê em tev bibin yek
Pê l' dijmin kin bikin pir
Ji bo jîna Kurdistan
Tev bixwînin hûr û gir
Ji bo em serfiraz bin
Dadin dijmin hûr û gir

Cejna mezin

Newroz cejna mey mezin e
Hevalo werin dîlanê
Ev ro cejna gelê mi ne
L' her çar parçê Kurdistanê

* * *

Newroz roja nû l' me da der
Tu mizgînî bo Kurda yî
Ala mey kesk û sor û zer
Bila bi mînê hilda yî

* * *

Newroz cejna hêja û rind
Beremberî sed cejnî ye
Bere agir bibe bilind
Li nav serê hemû çiya

* * *

Newroz cejna azadîyê
Rêka cengê dabû xuyan
Bibin yek û b' yekîtîyê
Zû rizgar dibê Kurdistan

* * *

Em Kurd bi ceng û xebat in
Hero li ba me newroz e
Em canfidayê welat in
Jîna welat bo me doz e

Şêrgel

Pêşmergene pêşmergen e
Hûn şêrgelê gelê me ne
Kurdistanê di parêzin
Bi ceng û xebat û hêz in
Em tev bi qurbana we ne

* * *

Em Kurd divin azadîyê
Ey piling û şêrê çîyê
Welat xwest tu can didîyê
Dijmin ne hemberî te ne

* * *

Hûn xwîna xwe di rijînin
Bo em serfiraz bi mînin
Hûn tev şêrê dev bi xwîn in
Hêvîya min hûn bi xwe ne

* * *

Dijmin dev ji me na gerê
Navê j' welatê me herê
Lê serşikandî wê derê
Bo zanibin em Kurd hene

Nazdar

Nazdara dê û bav im
J' te pêve kesî navim
Mîna stêrê di çirisim
Lê weke ewr û tav im

* * *

J' dengê min gul di barin
Pirr hene bo min jar in
Lê awrê min dijwar in
Wek rîhana bi av im

* * *

Li ber te bê ziman im
B' derdê dilê te zanim
J' te b' hêvî û guman im
Evîn behr e û li nav im

* * *

Tu b' tenê bi min karî
E b' gorî hezar çarî
Te dil kir parçe û parî
Berê 'z hevrîşmê xav im

Çokê min

Çokê min qurimîn
Ji çûn û hatinê
Ji bo te ez hatim
Halê vê mirinê
Xelkê tev diketine
Malê vê dunyayê
Ez bi tenê bû me
Êsîrê te jinê

* * *

Çokê min şikestin
Hewar l' vê sikakê
Ê go bê arî min
Ew kes xuya nakê
Dilber ne ji qencî
Ne j' xirab deynakê
Heme li ber derî
B' nazî di sekinê

* * *

Bi şev ez ranazim
Di mînim rûniştî
Yara min dil revand
Wê tiştek ne hiştî
Evîna wê ma ye
J' mire bar û piştî
J' b' xwestinê di din
Nayê b' revan dinê

Hildin jor

Hildin jor hildin jor
Ala rengîn hildin jor
Xweb' din dor xwe b' din dor
Kurd hemî xwe b' din dor
Li dijmin bikin ferman
De 'm bistînin Kurdistan
Yan b' xweşî û yan bi zor

* * *

Ber ji me herin şehîd
Wek Qazî û şêx Se'îd
Bi xweşî nayê geşî
Divê birjê xwîna sor
Hildin jor....

* * *

Millet tev bûne serbest
Em tenê mane bin dest
Me azadî nema dî
Û nema tê sebr û ebor
Hildin jor....

* * *

Ev dijminê bê zirav
Divê em wî bixun xav
Bikin xebat bo welat
Ta kengî 'm bi mînin kor
Hildin jor....

* * *

Dijmin bûye kul û derd
De 'm pêlê kin bikin erd
Divê ceng û nav û deng
De em hew bixun tal û şor
Hildin jor....

Neke derew

Neke derew li min tu carî
Xwe nebîne tu bi min karî
Barê min gelek giran e
Tu ji ser min rake vî barî

* * *

Ji boyî te bi şev ranazim
Ji xeynî te kesî na xwazim
Ez evîndar im belengaz im
Hêstirê min bo te dirêjî

* * *

Min tu dîtî li xwar û banî
Te yek soza xwe bi cî n'anî
Te ez di kuştim bi dostanî
Lê tu ne dostî tu ne yarî

* * *

Derew li ba te hesanî ne
Navê tu rastîyê l' ba te nîne
M' dil û ceger li ba te danî
Derîk d' vebê t' yekî di darî

Ez im şehîd

Ez im şehîdê nemir
Şêr im diçim şerê gur
Divim herdem bikim ceng
Dijmin welatê min bir
Ger şehîdbim na mirim
Go ez bimrim hê çêtir
Heger ez bibim şehîd
Wek min şehîd bûne pirr
Dibim ber û diçim şer
Keko destê min bigir
Dijmin di revî bi tirs
Ne d' zanî xwe bikê kur
Di xwazim herim cengê
Na xwazim bimrim li vir
Erê ez dibim şehîd
Bo gelê xwe dibim pir
Di ser mi re herin wan

Dadin dijmin hûr û gir
Li meydanê ez şêr im
Na tirsim ji bayê kur
Gava ez bibim şehîd
Dibim çiya dibim gir
B' xwîna xwe dikim ronî
Li ber riya keç û kurr
Ew dilopê xwîna min
Tevde dibê cewahir
Dixwazim bibim şehîd
Kes ne barînê hêstir
Mi nivîsî bijî welat
Bi xwîna xwe l' ser kevir
Ez im şehîdê bilind
Tu kes nîne j' mi mestir

Were b' mêvanî

Ma rojekî t' rê şaş nakî dilê min
Were carek mala me bi mêvanî
Were xwe b' te mezin bibînim dilê m'
Were 'z te bibînim tu rih û canî
Ne pirr maye ji mire bo te dîn bim
Were cem min serîkî bi giranî
Derdê m' giran in birînê min kûr in
Ez evîndara te me lo tu zanî
Heya kengî wê halê min wilo bê
Nexweşeka bê hal im tu derman î
Li ba min rûne de 'z hilma te bikim
Were rûne li eywanê û li banî
Cerg û dilê m' te sotin bi evînê
Ji dilê xwe di nalim tu bê gumanî
Ka ew soz û peymanê te b' mire dan
Kurko dîno zozek ne bû xuyanî
Bi şev ranazim bi xem û xeyal im
Hêstir dibarin weke av û kanî
Gula l' ber bihna te me ta ez heme
Min navê tey şêrîn li ser dil danî

Kes ne me

Kes ne ma mi j' bavê min na xwazî
Lê bi kesî hê ne bû me razî
Rih û can j' tere dikim diyarî
Bi gorî te dibim hezar carî
Dil jî didim te bi serfirazî

* * *

Divim tu herê û bikrrê kemberê
Zêrê zer bera l' bajna min werê
Destê min bigre 'm herin seyranê
Şake dilê mi rindê û ciwanê
Soz bi te re sozê mêrê berê

* * *

Ez û tu gulê vî welatî ne
Kes nikarê min dûrî te xîne
Çi bêjim tu j' berê şêrîntirî
Çavê min ji bo te dikin girî
Rihê m' tuyî bê çi rih şêrîn e

Sê bira

Sê rengê bira hene
Herkes zanê bê guman
Bira nan û bira can
Birayê wî tiştê han
Bira nan dibê ji mal
De bixwê rojê sê dan
Xwe dikê kurê malê
Bi sed bavî naghê wan
B' kebanîyê re dost e
Êdî namînê mêvan
Dostê sifra hazir e
Her xwarin jêre derman
Êrîş dikê xwarinê
Tu d' bê l' wê ewe semyan
Lê dostanî jê nayê
Bira doste bi ziman
Rojkî tu kêm bikevê
Wê bavê, te bê wijdan

heger xwarin nemînê
T' wî nabînî bi çavan
Yek helbesta min heye
Ser birayê tiştê han
Ger bi tere bibê dost
Ew rojekî ji rojan
Wê bibê b' tere bira
Te dî çavê wî geran
Xwe dighênê jinê l' mal
Bi gotin û xeberdan
Ger jinek bête nêzîk
Kenî wek xuşk û biran
Dikevê bawerîkê
Wê j' xwer wê bikê nîşan
Her roj wê bê b' diyarî
L' wê malê bidê serdan
Wê rojê hezar carî
Xwe j' wa re bikê qurban
J' xeyala wî dernayê
J' tiştê gelek giran
Li wê dibê koledar
Ku hebî jinek ciwan
Bimrê ew pîsê merdal
Lê kevê topa terxan
Êdî hevokên hêja
Bo birayê dil û can
Dema dest ew didê te
Tu carî nadî xapan

Bo te her canfida ye
J' te navê mal û mewdan
Her dem bi tere dijî
Bi dil bi rih û sewdan
Xweyî bîr û bawer e
Nayê kirîn bi zêran
Ji bo te amade ye
Ji dil xwe dikî rêzan
Tu bikevê tengîyê
Serî d' hildê wek sîpan
Her mêrxas û egît e
Bi ol bi soz bi peyman
Ê wilo bike bira
Tu nabînê tu derdan
Bila b' tere bira bê
Tu car tu nabê poşman

Zarokên Kurda

Em zarokê Kurda ne
Ji bo cengê 'm gihane
Weke bav û bapîra
Bo welat canfida ne

** * **

Em mezin bûn em hatin
weke bava b' xebat in
Canfidayê welat in
Em amadene 'm va ne

** * **

Keko rahêj tifingê
Xuşkê bi nav û dengê
M' herin xebat û cengê
Li ba me her seyran e

** * **

De' m alê bikin hembêz
Li bin rawestin bi rêz
Bikin xebatek bi hêz
Yan Kurdistan yan neman

Helebçe

Ew dilbirîn e helebçe
B' girî û şîn e helebçe
Tevde bi xwîn e helebçe
Li bîrê bîne helebçe

* * *

Tu dilî him tu gurçik î
Ma wê dijmin bi te çikî
T' bûka welatî xweşikî
Mirna te l' cîhanê nîne

* * *

Ciyê te dilê Kurda ye
Herkes bo te canfida ye
Me b' te serê xwe hilda ye
Bes hêstira bibarîne

* * *

Me da ye peyman û soz e
Azadîya te her doz e
Bîranîna te neyroz e
T'wê her serfiraz bimîne

* * *

Dost û dijmin herkes zanê
Tuwî bûka Kurdistanê
Te deng da ye li cîhanê
Kes nikarê te b' hejîne

Piçûka ne kujin

Piçûka ne kujin
Xwînê ne rêjin
Ne mêr û ne jin
Bera tev bijin

* * *

Dara jê nekin
Bexçe hişk nekin
Reşa kêm nekin
Sipî û reş yek in

* * *

Wan ne berdin hev
Rohê nekin şev
Tev bijin wek hev
Neçin je v' bi rev

* * *

Gul di çilmisin
B' agir û hesin
Masî d' fetisin
Hûn her bê hisin

* * *

Di şewitin bax
D' herifin qunax
Hin dimrin bi dax
Hin namînin sax

* * *

Gelek tazî ne
Gelek birçî ne
Kes wa na bîne
Kes hay ji wa nîne

* * *

Reş nekin bajar
Li hev nebin neyar
De hişk nebin dar
Û tim hebê buhar

* * *

Ev dar û devî
Gulzar û zevî
Çi b' ji tevî
G' nebê wek hevî

Adar

Ji .bo miletê xebatker bi qehremanî
Adara rengîn mizgînîyek mezin anî
Pîroz bê xeml û xêla te ey welatê min
Ew şînayî, ronayî, û avayîya te danî
Di kû de bû xeml û xêla te welatê min
Rast e neyaran cila reş li ser didanî
Lê me jî ji dijmin kuştin gelek bê jimar
Nalîn di ket nav wan ecêb me b' wa de anî
Kurd serfiraz e azad e tu car na tewê
Dijmin divê Kurd bigrê ew her bi demanî
Nizanê Kurd serî na deynê ji dijmin re
Di dewrana de kê dî Kurd serê xwe danî
Me got û em dibêjin Kurdistan ya neman
Kurd welatê xwe ji destê dijmin deranî

Li van demê dirêj Kurd her ew erd dikola
Bo ava jînê derkevê bo Kurd bibê kanî
Dijmin dibakir di got ev milet bê war e
Û ferşê mezin bi desta li ser dev didanî
Me got Kurdistan ya neman bi soz bi peyman
Adar dihat wê mizgînî anî b' giranî
Newroz xelata mezin ji Kurd re hilgirt
Kurdistan rizgar bû ala hilkişa banî
Bijî welatê comerda Kurdistana min
Bijî miletê Kurd li her dem û dewranî
Ta ku cîhan hebê tu heca me Kurdayî
Bijî Kurdistana rengî t' bûka cîhanî

Hovê bajêr

Wa Kurdê rindî delal
Bira û dost û heval
Guneh di stiwê te de
Nedîtî keçê nede
Kî keça te bi xwazî
Divê keç bibê razî
Ne b' dilê wê d' bidî mêr
Tê bibê hovê bajêr
Kulê neke malbatê
B' desta nebe mîratê

* * *

Bi pirs ji keçê b' rastî ye
B' ê wê d' xwazê razî ye
Ne bê kesî wer destê m'
Mi keç da li ber çî ye
Dibê keç ne razî bê
Lê nabêjê j' fedî ye
Bi zor keçê nede mêr

Û nebê ser êşayî ye
Wê tev bibê kêmanî
J' te pêve sebeb kî ye

* * *

Ku tu pera bistînê
T'wê zave j' xwere bînê?
Neqandin bo keçê ye
Ne tu herê b' neqînê
Dibê keç ne razî bê
Guneh wê kî hilînê
Keç ne serbest baxêvê
Kur li hember nabînê
Ne wilo li hev nakin
Wê j' hev hilgirin kînê

* * *

Hûn nestînin hezar e
Malê vekin ji wa re
Ku hev bikin b' dilê hev
Wê kêfxweş bin roj û şev
Ne mêrek pîr û kal bê
Keç nûhatî û delal bê
Mêr hinek jê mestir bê
Dibê jiyan xweştir bê
Wê bibînin jyanek xweş
D' mal de wek sorgulê geş

Naverok

Çend têbînîyên giring 3
Pêşgotin 4
Felek 9
Li hev nayêm 11
Ronahî 13
Ez vê xemlê 14
Dîl û jar im 15
Jina Kurd 16
Tu ciwanî 18
Ez xezal im 19
Bejna te 21
Şahê cejnan 22
Derba l' mi xe 24
Hinê, hinê 26
Hêvîdar im 28
Kezya bihûne 30
Ji bîr nakim 31

Xezala kendala	32
Xerîb im ez	34
Sêvê	35
Destê m' berde	37
Firotina mast	39
Hêvî	41
Min dilê xwe	42
Xanî	44
Hatim taxê	46
Fincana qehwê	48
Yara min	50
Dotmam	51
Soz dil	52
Zerya min	54
Keç bi xwînin	56
Li ba mi be	59
Tu li alîkîyî	60
Ji bîrê na'rê	61
Cîranê	63
Min ban kiryê	65
Bexçekî çêkim	67
Nadim nadim	68
Dil evîndar e	70
Rojek ji rojan	71
Pêşmerge	73

Bû êvar	74
Cejna te	76
Xanim xanim	78
Ezê bakim	80
Serî deyne	81
Bendê	82
Newroz hat	84
Ji van gewra	86
Neke gazin	88
Hewar	90
Dilê melûl	92
Ez jî teba	94
Tu derwînî	95
Dil di sekinê	97
Ya dilê xwe	98
Em heval bûn	99
Silav da	101
Ez şêrîn im	102
Ku mame sax	103
Em bira ne	104
Kofî girêda	106
Li min negrin	108
Behra evînê	110
Bi dîtinkê	111
Dev ji te	112

Kezyê te	113
Bêrîvan	115
Dilber rindê	116
Teyrê asmana	118
Çar jin	120
Ho yeman	123
Nama evînê	125
Ezê çi b' kim	126
Serê min dêşê	127
Newroza Kurda	129
Min tu xweyî kirî	131
Diyarî diyarî	133
Evîn bar e	135
Bêrîvana mehabad	136
Gul û beybûn	137
Çawa t'wê herê	139
Yabo çi çav	141
Keçka fille	143
Mi j' tere go	145
Were m' dila	146
Min serê xwe	148
Ferhad û şêrîn	149
Nekin gazin	150
Keça dilovan	151
Por dibê kom	153

Tu b' hisnê	155
Min tobe kir	156
Heyfa çava	158
Qamişlo	159
Ev e ev e	160
Civan bide	162
Ox ox yayî	164
Min qedehek	166
Kurdê nemir	167
Cejna mezin	169
Şêrgel	171
Nazdar	172
Çokê min	173
Hildin jor	175
Neke derew	177
Ez im şehîd	178
Were b' mêvanî	180
Kes ne ma	181
Sê bira	182
Zarokên Kurda	185
Helebçe	186
Piçûka ne kujin	188
Adar	190
Hovê bakêr	192

INSTITUT KURDE de PARIS
BIBLIOTHÈQUE

Çapxana Xebat - Duhok